

ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

α. Να δώσετε με συντομία το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών εννοιών:

- Τανζιμάτ
- Εθνικόν Κομιτάτον
- Ομάδα των Ιαπώνων.

Μονάδες 15

β. Να προσδιορίσετε, αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας την ένδειξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η ελληνική βιομηχανία κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα υπέφερε από την έλλειψη κεφαλαίων.
2. Ένα από τα αιτήματα των “αντιπολιτευτικών ομίλων” στα τέλη της δεκαετίας του 1850 ήταν η ίδρυση αγροτικών τραπεζών.
3. Μετά την επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου, η εγγύηση των Δυνάμεων αύξησε την πιστοληπτική ικανότητα του κράτους.
4. Η “Πατριαρχική Επιτροπή” μερίμνησε για την εγκατάσταση των προσφύγων στη Μακεδονία και τη Θράκη.
5. Στις εκλογές του 1933 επικράτησε το Κόμμα των Φιλελευθέρων.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

α. Σε ποια κατάσταση βρισκόταν το πιστωτικό σύστημα της χώρας μέχρι το 1841;

Μονάδες 12

β. Ποια ήταν η προσφορά των Μικρασιατών προσφύγων του 1922 στον τομέα του πολιτισμού;

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

α. Με βάση το παρακάτω κείμενο του Χαρίλαου Τρικούπη και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναλύσετε τις βασικές γραμμές του εκσυγχρονιστικού προγράμματός του και να αναφέρετε τις προσπάθειες που έγιναν για να υλοποιηθεί.

Προγραμματικές δηλώσεις του Χ. Τρικούπη στη Βουλή, Μάρτιος 1882:

«Το πρόγραμμα ημών ζητεί την ανόρθωσιν του τόπου. Η κοινωνία ζητεί φραγμούς κατά των υπερβασιών της κυβερνήσεως, κατά των

υπερβασιών παντός ισχύοντος, κατά των υπερβασιών της Βουλής. Δίδοντες ώθησιν ... εις πάντα τα αφορώντα εις την υλικήν πρόοδον, ήτις αποτελεί τα νεύρα της εθνικής ενεργείας, οφείλομεν ιδίως να δώσωμεν πάσαν ημών την προσοχήν εις την οικονομικήν κατάστασιν.»

Μονάδες 15

- β. Να εξηγήσετε την αντίδραση της κοινής γνώμης απέναντι στην πολιτική του Χ. Τρικούπη.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2

Με βάση τις δύο πηγές που σας δίνονται και τις ιστορικές σας γνώσεις για την τροποποίηση του Συντάγματος και το νομοθετικό έργο της κυβέρνησης Ελευθερίου Βενιζέλου το 1911, να αποτιμήσετε κατά πόσο οι αλλαγές που επέφερε τότε ο Ε. Βενιζέλος ανταποκρίνονταν στα αιτήματα του κινήματος στο Γουδί (1909).

- α. **Προκήρυξη του Στρατιωτικού Συνδέσμου την ημέρα του κινήματος, 15 Αυγούστου 1909:**

«Προς την Α.Μ. τον Βασιλέα, την Κυβέρνησιν και τον Ελληνικόν Λαόν.

... Ο Σύνδεσμος των αξιωματικών του Εθνικού Στρατού της Ήρας και του Ναυτικού ... προβαίνει εις την υποβολήν ιεράς παρακλήσεως προς τον Βασιλέα ... και προς την Κυβέρνησιν του, όπως ολοψύχως επιδοθώσιν εις την άμεσον και ταχείαν ανόρθωσιν των κακώς εν γένει εχόντων, ιδία δε των του Στρατού και του Ναυτικού ...

... Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος ποθεί ... όπως η Διοίκησης της Χώρας καταστή χρηστή και έντιμος, όπως η Δικαιοσύνη απονέμηται ταχέως μετ' αμεροληψίας και ισότητος προς άπαντας εν γένει τους πολίτας αδιακρίτως τάξεως, όπως η Εκπαίδευσις του Λαού καταστή λυσιτελής δια τον πρακτικόν βίον και τας στρατιωτικές ανάγκας της Χώρας, όπως η ζωή, η τιμή και η περιουσία των πολιτών εξασφαλισθώσιν, και τέλος όπως τα οικονομικά ανορθωθώσι».

Γιάννης Κορδάτος: *Ιστορία της νεώτερης Ελλάδας*, Ε', σ. 114-117.

- β. **Από το λόγο του Ελευθερίου Βενιζέλου στις 5.9.1910 στην πλατεία Συντάγματος:**

«Συμπολίται,

Γνωρίζετε ποία υπήρξαν τα αίτια, τα οποία προεκάλεσαν την εξέγερσιν του Αυγούστου παρελθόντος έτους, επομένως δεν έχω ανάγκην να υπομνήσω αυτά εις υμάς δια μακρών ... Αστική δικαιοσύνη εφαρμόζουσα προς ρύθμισιν των σχέσεων του συγχρόνου βίου νομοθεσίαν χρονολογουμένην από 15 και 20 αιώνων ... Εμπορική νομοθεσία χρονολογουμένη από ενός αιώνος ... Ποινική διαδικασία ήτις ... κινείται βραδύτατα ... Δημοσία

εκπαίδευσις, ήτις ... εκτρέφει δι' ανεπαρκούς άλλως τε μορφώσεως τροφίμους του προϋπολογισμού ανικάνους δια κάθε άλλο πλουτοπαραγωγόν επάγγελμα...

... Η Διοίκησις φατριάζουσα ...

... Έλλειψις αγροτικής ασφαλείας ... Αδιαφορία εντελής προς τας εργατικές και αγροτικές τάξεις ... Ανικανότης προς παρασκευήν αναλόγου προς τους πόρους της χώρας αλλά φερεγγύου και ετοιμοπολέμου πάντοτε στρατιωτικής δυνάμεως ... Η εκ των εκλογών της 8ης Αυγούστου προελθούσα λαϊκή αντιπροσωπεία αποστολήν έχει όπως αναθεωρήση ωρισμένας διατάξεις του Συντάγματος. Αλλά θα παρεγνώριζε τις προφανή αλήθειαν, εάν δεν ανεγνώριζεν, ότι εύρυνσις του κύκλου των εργασιών αυτής, όπως αναθεωρηθώσι και άλλαι διατάξεις του Συντάγματος, μη θίγουσai ούτε την μορφήν της Πολιτείας, ούτε την εξουσίαν ή το πρόσωπον του Βασιλέως, ούτε την τάξιν της διαδοχής, ανταποκρίνεται προς ισχυράν αξίωσιν της Κοινής Γνώμης».

Γιάννης Κορδάτος: *Ιστορία της νεώτερης Ελλάδας*, Ε' σ. 210-215.

Μονάδες 25

ΡΟΜΒ